

Besök i Vikmanshyttan den 27 september 2008

Tillsammans med Upplands konstförening gjorde vi en konst och kulturresa till Aguelimuseet i Sala och fortsatte sedan till Vikmanshyttan. Vi hade hoppats att kunna få ca 30 deltagare så att vi kunde resa i en gemensam buss. Men bara tio lockades med på turen sju från Rolands Värner och tre från Upplands konstförening. Vi valde därför att resa med egna bilar. I Aguelimuseet fick vi en fin guidning kring Ivar Aguéli och hans verk. Museet är inrymd i det gamla elverket och man har fått ett stort stöd av kommunens kulturförvaltning. Ca 40 verk kunde exponeras i lokalerna som även hade separatutställningar av andra Salakonstnärer. Efter en kaffestund for vi upp till Vikmanshyttan och en fin lunch och sedan tog bröderna Per-Ove och Mats Westman emot oss i stertryckeriet. Hit flyttade Rolf Jansson 1973 från sin verkstad i Nacka. Roland gjorde sin första litografi här hösten 1974. 1975 kom bröderna Westman som lärlingar till Rolf. Vid Rolfs bortgång 1980 kunde de bland annat med Rolands hjälp överta verksamheten. Roland kunde därför fortsätta att litografera här, som han gjort tillsammans med Rolf under många år.

Rolf flyttade till denna nedlagda konsumbutik för han ville ha lugn och ro i sitt arbete med konstnärerna. Här kan de få bo och arbeta under den tid en lito kan ta att få färdig. Mats berättade hur arbetet går till och det sker ju med ett intimt samarbete med konstnären. Man kan hela tiden ta upprepade provtryck och diskutera möjligheterna att ändra på kalkstenarna.

Lito askinen är en gammal fransk trotjänare på 5 ton(!) från 1889 (Den var med på världsutställningen i Paris detta år)

Konstnären får också lugn och ro i sitt arbete (se medlemsbladet nr 1 2006 sid 15 "Om litografi" av Rolf Jansson). år) och är fortfarande i mycket gott skick(!). Varje färg kräver en sten varför tex åtta olika färger kräver åtta stenar som slipas ner när upplagan är färdigtryckt och kan användas på nytt. Kalkstenarna är från ett speciellt stenbrott i Bayern, som numera är nerlagt. Verksamheten här i Vikmanshyttan har dock så många stenar så man har inga behov att skaffa nya.

Efter alla frågor som Mats blev utsatt för och som han svarade mycket didaktiskt på, gick vi upp på överplanet där man har ett galleri med ett tiotal konstnärer representerade. En del var till salu men Roland-litografierna är inte till salu längre. De är sedan länge slutsålda. Besöket var dagens höjdpunkt och tog ca 2 timmar. Mats tyckte att det var alltid lika roligt när Rolands Vänner kommer på besök.

Vi åkte sedan ner till bruksmuseet där vi fick en fin genomgång av tidigare och aktuell verksamhet vid bruket. Här arbetar fortfarande ca 500 personer, men nu uppdelat på många små företag med specialinriktad verksamhet inom stålbranschen. De små gamla husen rymmer minnen från hyttiden med samlingar från tidigare tillverkningar och arbetarbostäder..

I ett litet hus bakar man fortfarande populära tunnbröd. Vi avslutade med en hembakad kaffestund. Därefter vände vi hemåt igenom ett höstfagert Dalarna och Uppland i en begynnande skymning. Alla var överens om en mycket innehållsrik kulturdag.

Göran Eriksson

Några av deltagarna på resan